

Korda György-életútinterjú

Készítette: Csatári Bence

A beszélgetés időpontja: 2016. október 5., Budapest, Pálvölgy

Szerkesztett, tömörített, kiegészített, lábjegyzetelt változat.

Csatári Bence:

Művész úr, ön 1939. január 4-én született, kisgyerekkora pedig egybeesik a történelemkönyvek legsötétebb lapjaival. Milyen emlékeket őriz erről?

Korda György:

Hála Istennek nem sokra emlékszem a második világháború borzalmait és a holokausztot illetően. Drága apámat családunk származása miatt elvitték munkaszolgálatra – engem születésemkor még Klein Györgyként anyakönyveztek –, majd Auschwitzba, illetve Ravensbrückbe, koncentrációs táborokba hurcolták. A haláltábor felszabadulása után mindössze harmincöt kilósan jött haza. Az auschwitzi szörnyűségeket sajnos át kellett élnie édesapám két húgának is, ők szintén nagyon rossz állapotban tértek haza. Sőt, nekik meg kellett tapasztalniuk az embertelen kísérleteiről hírhedt „orvos”, Josef Mengele¹ jótékonyak egyáltalán nem mondható „kezeléseit” is.

Csatári Bence:

Ön ezekben a tragikus időkben hol tartózkodott?

Korda György:

Mi a családunkkal a VII. kerületben, a későbbi gettó részét képező Dob utca 52. szám alatt laktunk, egy másfél szobás kis lakásban. Aztán sikerült átköltöznünk ideiglenesen a XIII. kerületi védett házak egyikébe, a Pozsonyi útra. Ott egy alkalommal közvetlen veszélybe került az életem. Történt ugyanis, hogy egyszer csak jöttek a német katonák és bejelentették, hogy viszik a gyerekeket kirándulni. Édesanyám tudta nagyon jól, hogy hazudnak, és meg akarnak minket gyilkolni, de minden eshetőségre felkészülve odaadta nekem a jegygyűrűjét egy zsírosbödönbe rejtve. Azt mondta, ha bármire – leginkább persze élelemre – szükségem van, az ékszerért cserébe kérjem, így biztosan sikerrel járok, hiszen annak akkor nagy értéke volt. Unokahúgommal mentünk kézen fogva a náci katonák felé, készülve a „kirándulásra”, amikor a német tiszt elordította magát: „Betelt! Jöjjenek holnap!”. Akiket aznap elvittek, őket belelőtték a Dunába, de nekünk nagy szerencsénk volt, mert másnap a szovjet katonák kiebrudalták a németeket a környékünkről, így csodával határos módon megmenekültünk. Akkor ezt nem tudtam traumaként kezelni, mert koromból fakadóan nem fogtam föl, mi is történik körülöttem. Később persze megértettem, hogy ennek a fele sem volt tréfa.

Csatári Bence:

Hogyan folytatódott a gyerekkora 1945 után?

Korda György:

Visszaköltöztünk a Dob utca 52-be ahol nagyapám házmester lett. Volt, hogy egyszerre nyolcan is összezsúfolódtunk a másfél szobában, itt lakott ugyanis a két nagyszülő, drága apám és anyám, a két nagynéném, a nagybátyám, illetve én. Ez a helyzet akkor lett

---

¹ Josef Rudolf Mengele (1911–1979) az auschwitzi koncentrációs tábor szadista orvosa, német SS-tiszt. A foglyokon végzett embertelen, brutális kísérleteivel vált hírhedtté. Közismert gúnyneve a „Halál Angyala” volt.

kínos, amikor egyetlen fürdőszobára vártunk mindannyian. Sokszor szidtak, hogy mennyi időt töltök odabent, de ez nem csoda, hiszen én voltam a legkisebb. Mindezekkel együtt boldogok voltunk, éltük a magunk kis életét, egészen az 1956-os forradalomig.

Csatári Bence:

A tanulmányairól mit lehet tudni?

Korda György:

A szüleim mindenáron vegyésztechnikust akartak belőlem faragni annak ellenére, hogy humán beállítottságú voltam. Szenvedtem is ettől eleget. A Petrik Lajos Vegyipari Technikumba jártam, ahonnan nagyon híres és jó nevű vegyészek, gyógyszeripari vezetők kerültek ki. Én azonban az első perctől fogva éreztem, hogy előttem más jövő áll. Azt még nem tudtam, mi leszek, ha nagy leszek, de abban biztos voltam, hogy vegyész nem. Azon kezdtem töprengeni, hogy mi az a szakma, amivel nem túl nagy erőfeszítések árán jól lehet keresni.

Csatári Bence:

Ekkor vetődött fel önben a zenével való intenzívebb foglalkozás gondolata? Mik voltak ebben az időszakban a zenei élményei?

Korda György:

Az igazat megvallva gyerek- és kamaszkoromban nem sok fogalmam volt a táncdalokról. Az egyik barátommal az akkori Tinódi moziban – ami a Nagymező utcában volt – vagy hússzor megnéztük a *Trubadúr* című olasz operafilmét. Ez a típusú muzsika fogott meg engem először, a könnyűzenével nemigen foglalkoztam. Viszont, miután otthagytam a technikumot, és elhelyezkedtem a Budafoki úti Kábel- és Sodronykötélgyárban, felfigyeltek arra, hogy kellemes orgánumom és jó hangom van, így az ottani munka helyett a kollégáimat szórakoztattam, énekeltem nekik. Nekem elvileg többek között az udvart kellett volna söpörnöm, de ők sokszor beültettek egy talicskába, körbetoltak az épületben, miközben énekeltem, és más elvégezte helyettem a munkát. Ekkor már éreztem, hogy az énekléssel hatást lehet gyakorolni az emberekre, és kezdett megfogalmazódni bennem, hogy jó lenne ezzel komolyabban is foglalkozni.

Csatári Bence:

Mi volt az az első lépés, ami az énekesi pálya felé vitte?

Korda György:

Amikor már látták, hogy nem lesz belőlem vegyésztechnikus, a szüleim beadták a derekukat, és 1958-ban beírtak az akkor legkeresettebb könnyűzenei pedagógushoz, Vécsey Ernőhöz,² aki természetesen komponált is, és nagyszerű zongoristaként is ismerték. Ő szigorú és következetes ember volt, azt mondta, hogy alkalmanként száz forintot kér, de ha nem megyek el az órákra, akkor is kiszámlázza nekem az összeget. Ez akkoriban óriási pénznek számított, még az értelmiségi átlagfizetés is alig érte el a havi ezer forintot. Vécsey felesége

---

² Vécsey Ernő (1910–1977) 1947-től oktatott a Hivatásos Zenészek Zeneiskolájában, 1960-tól pedig az Országos Szórakoztatózenei Központ stúdiójában tanított éneket és zongorát. Több száz táncdala közül sokból sláger lett (*Én mindig Pestről álmodom, Nem tagadom, Béka-szerenád*). Az ő nevéhez fűződik Gershwin első magyarországi bemutatása is (*Rhapsody in Blue*, Zeneakadémia, 1939).

egyébként a híres sanzonénekes, Zsolnai Hédi³ volt, aki férje halála után, 1977-ben disszidált az akkori Nyugat-Németországba.

Csatári Bence:

Vécsey Ernő tudta az ön pályáját egyengetni?

Korda György:

Hogyne, nagyon sokat köszönhetek neki. Ő volt az, aki megkérdezésem nélkül benevezett engem 1958-ban a *Kit hozott a Mikulás? – A ma sztárjai, a jövő csillagai* című fesztiválra, amelyet az akkor monopolhelyzetben lévő Országos Rendező Iroda (ORI)⁴ szervezett karácsonykor a Zeneakadémián. Úgy látszik, felismerte bennem a tehetséget, és úgy gondolta, érdemes lenne megmutatnom, mit tudok. Elég sokan, nagyjából nyolcvanan szerepeltünk ezen a rendezvényen, három napon keresztül tartott a bemutató. Én két dalt is énekeltem, az egyik Vécsey Ernő *Az igazi jazz* című száma volt, amelyet négyszer is visszatapsoltak, a másik pedig a Domenico Modugno⁵ által már akkoriban ismertté tett *Volare* című dal. Bánki László,⁶ aki akkor még az ORI-ban dolgozott, később pedig a Magyar Televízió szerkesztőjeként ő lett a táncdalfesztiválok atyja, az óriási siker láttán megkérdezte: Mi van, Gyurikám, idehoztad az egész VII. kerületet? Mire én: Nem, csak a Dob utca 52. lakóit.

Csatári Bence:

Ezek után nyilván minden kis- és nagykapu megnyílt ön előtt a könnyűzene világában.

Korda György:

Nem mondhatnám, mert a fényes sikert követően nem történt azonnali áttörés a karrieremben, pedig azt hittem, már enyém a világ. Biztos, ami biztos alapon az ORI-vizsgát gyorsan és sikeresen leraktam a Semmelweis utca 1. szám alatt található ORI-székházban. B-kategóriás besorolást kaptam kezdő énekesként, ami a fellépti díjam mértékét is meghatározta egyúttal. A legmagasabb fizetést az A-kategória jelentette, de oda kezdőként lehetetlen volt bejutni. Az ORI-vizsga megszerzése idején egyszer csak csöngettek a lakásunk ajtaján, és egy hölgy a Dorogi Vendéglátóipari Vállalattól az 1958. szilveszteri műsorukra invitált fellépni, az ottani Bányász Étterembe. Meg is kötöttük a szerződést, én pedig a kis zöld vulkánfiber, fekete pöttyös kofferemmel és a sötétkék érettségi öltönyömben elmentem a dorogi

---

³ Zsolnai Hédi (1924–2004) Liszt Ferenc-díjas táncdalénekesnő, színésznő.

⁴ Az ORI-t 1958-ban hozta létre a Művelődésügyi Minisztérium a belföldi könnyűzenei előadások szervezésére. Az intézmény az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóság fennhatósága alatt korábban is működött, majd egy Aczél György által vezetett művelődésügyi minisztériumi értekezleten 1957. november 8-án döntöttek az önállósításról, s erről 1958. január 3-án adták ki a 3/1958. számú törvényerejű rendeletet. Ennek következtében az ORI hivatalosan 1958. február 1-jén alakult meg, bár teljes önállóságukat az 1964. december 31-én kelt 2035/1964. számú művelődésügyi miniszteri rendelettel nyerték el, amikor feloszlatták az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóságot. Profitjukat a Kulturális Alapba kellett befizetniük, amelynek egy részét szétosztották az arra rászoruló komolyzeneszerzők között. Az ORI nyeresége rövid időn belül jelentős lett, mert koncertjeik népszerűek voltak, ugyanakkor nem kellett beruházniuk hangszerekre, műszaki felszerelésekre: ezeket a zenekaroknak nem kis költséggel maguknak kellett biztosítaniuk.

⁵ Domenico Modugno (1928–1994) Grammy-díjas olasz énekes, dalszövegíró, később olasz parlamenti képviselő volt.

⁶ Bánki László (1925–1996) 1953-ban a Magyar Filmgyártó Vállalatnál (MAFILM) helyezkedett el, 1955–1957 között a Magyar Rádiónál dolgozott. 1956-os tevékenysége miatt néhány évig szilenciumra ítélték. 1958-tól 1963-ig az ORI-nál tevékenykedett. 1963-ban került a Magyar Televízió Szórákkoztató és Zenei Főosztályára, ahol szerkesztőként, dramaturgként, rovatvezetőként, majd főmunkatársként dolgozott 1990-ig. Ő indította útjára 1966-ban a táncdalfesztiválok sorozatát, és az 1970-es évek közepén a *Zenés TV Színházat*. Munkásságát 1976-ban Erkel Ferenc-díjjal, 1987-ben érdemes művész címmel, a televízióban pedig több elnöki nívódíjjal is elismerték. 1996. január 6-án forgatás közben halt meg Japánban.

mulatságra. A nagy sikerre való tekintettel az egyszeri alkalomra szóló szerződésemet két héttel meghosszabbították: két hétig minden este felléptem ezen a helyen. A bemutatkozásom minden képzeletet felülmúlt: mások mellett Vécsey Ernő szerzeményeit énekeltam, de a meglehetősen illuminált közönségnek ez csak részben „ment át”, ráadásul a kísérő zongorista is felöntött a garatra, nemigen találta el a dallamokat. Aztán valaki felkiáltott a hallgatóságból: Fiam, inkább azt énekeld, hogy „Vörösbort ittam az este”! Engem nem kellett erre különösebbképpen kapacitálni, bár nem ismertem igazán ezt a nótát, ezért a közönséggel együtt fakadtam dalra úgy, hogy ettől zengett az egész étterem.

Csatári Bence:

Aztán 1959-től már rangosabb helyeken is színpadra lépett a fővárosban. Hogy történt a budapesti premier?

Korda György:

Orlay Jenő,⁷ művésznevén Chappy együttesével léptem fel első alkalommal, eléggé kalandos körülmények között. Ez egy huszonnégy tagú tánczenekar volt Chappy vezetésével, aki dobolt, ráadásul remekül táncolt is. A lánya – akit mindenki csak Chappy Baba néven emlegetett – szeretett volna a zenekarban énekelni, ezért Chappy úgy intézte, hogy szerepeljen a vokálban, a szólóénekest erősítendő. A basszus szólamot egy mérnökember vitte, a lány pedig engem ajánlott a tenorista posztra, így részt is vettem a zenekari próbákon. A váratlan bemutatkozásomra a Gorkij fasorban (ma: Városligeti fasor) lévő ÉDOSZ-székházban⁸ került sor. Chappy Babával mentünk ide, hogy megnézzük az apja együttesének koncertjét. Az első sorban ültünk, élveztük a zenét, miközben láttuk, hogy Chappy egyre idegesebben figyeli az óráját. Az énekesük még mindig nem ért oda, holott már vagy nyolc számot eljátszottak. Ekkor intett az ujjával, hogy diszkréten menjek fel a színpadhoz, aminek én eleget is tettem. Aztán bekonferált, mint ifjú tehetséget, és éreztem, hogy valaki hátulról erőteljesen betessékel a világot jelentő deszkákra. A zongorista élénken érdeklődött, hogy mit játszon, én pedig zavaromban bementam a *Portugál szerenáda* című számot, amit akkoriban tanultam. De annyira nem voltam eleinte a helyzet ura, hogy még a hangnemet sem tudtam megmondani a zenészeknek. A kezdeti feszültség azonban gyorsan oldódott, és végül sikert arattam, aminek következményeként sorra kaptam a szerződéseket, kézzől kézre adtak a rangos szórakozóhelyek. Így kerültem például a Moulin Rouge-ba 1960-ban.

Csatári Bence:

Mindeközben pedig felfigyelt önre a Magyar Rádió is. Oda hogyan lehetett bekerülni?

Korda György:

Az első dalt 1959-ben vették fel velem a rádióban, Bágya András⁹ szerzeményét, a *Mozi-duettet* énekeltam Hollós Ilonával,¹⁰ aki egyébként akkor Bágya felesége volt. Amikor az énekesnő meglátta, hogy narancssárga pulóverben jelentem meg életem első rádiófelvételén, rögtön megkérdezte, ki vette nekem, majd miután megtudta, hogy

---

⁷ Orlay Jenő (1905–1973) Az 1940-es évek legnépszerűbb és egyik legjobb big bandjét vezette. Európát és a Távol-Keletet is bejárta dobosként és zenekarvezetőként. Utána Budapesten karmesterként és zeneszerzőként dolgozott. Nevéhez fűződik a legkülönbözőbb dobparbjak szervezése. Az 1960-as években zenekarával a Budagyöngye nevű előkelő szórakozóhelyen muzsikált.

⁸ Az ÉDOSZ az Élelmezésipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetségének rövidítése. A szakszervezeti tömörülés jogelődje 1905-ben jött létre és azóta is működik.

⁹ Bágya András (1911–1992) eMeRTon-díjas magyar zeneszerző, érdemes művész, az 1960-as évek magyar könnyűzenéjének egyik meghatározó alakja.

¹⁰ Hollós Ilona (1920–1993) karrierje a negyvenes években kezdődött, de táncdalénekesként a hatvanas évek végétől megszakadt a sikersorozata.

édesapámtól kaptam, megjegyezte a maga keresetlen stílusában, hogy nagyon randa. Egyből belopta magát a szívembe. Ezután következett az első önálló rádiófelvételem, a *Mennyi szép lány*, majd az első igazi nagy slágerem szintén 1959-ben, amikor a Nádas Gábor¹¹–Fülöp Kálmán¹² szerzőpáros *Szeretni kell* című számát vették fel velem a rádióban. Ez utóbbit a mai napig éneklek, és a közönség nagy szeretettel fogadja. Meg kell említenem, hogy a legnagyobb segítséget a pályafutásom során a Magyar Rádióban Bolba Lajostól¹³ kaptam, aki nagyon szeretett engem, olyannyira, hogy jóformán mindent elénekelhettem, amihez kedvem volt. Ő és Szentkúti Pál¹⁴ voltak azok, akik még a katonaságtól is kikértek, hogy felvehessék velem a dalokat.

Csatári Bence:

A zeneszámok hogyan találták meg az előadóikat a hatvanas években?

Korda György:

Egyértelmű volt a helyzet, mindig a szerzők kértek fel egy-egy dal eléneklésére, fordítva ez soha nem történt meg. Én pedig majd kibújtam a bőrömből örömben, hogy engem választottak, főleg annak fényében, hogy akkor már ott voltak a korabeli nagy sztárok, Németh Lehel¹⁵ és Vámosi János,¹⁶ akik nálam korábban kezdték a karrierjüket. Én viszont mellettük is sok dalt kaptam a szerzőktől, és a nagy számok törvénye alapján ezek közül jó néhány sláger lett.

Csatári Bence:

A könnyűzene terén nem kis jelentősége van annak, hogy milyen színvonalú számokat írnak az énekeseknek a szerzők. Hogyan alakult ki az, hogy ki ír önnek dalokat?

Korda György:

Nagyon sokat köszönhetek Vándor Kálmánnak, a *Népszava* sportrovat-vezetőjének, aki nemcsak az olasz foci, de az olasz dalok szerelmese is volt, ezért sok slágert lefordított olaszról magyarra. Ezeket kezdtem el énekelni, és mivel jól álltak nekem, rövidesen sikerem lett. Azt sem szabad aztán elfelejteni, hogy ezekhez a dalokhoz hangterjedelem is kellett, ami a magyar mezőnyben nem sokunknak volt meg, de nekem igen, így a sikerhez feltétlenül szükséges mindkét tényező a rendelkezésemre állt: kitűnő slágerek, és a megfelelő hangigépek. Vándor Kálmán előszeretettel adta nekem az általa fordított dalokat, mert őszintén szólva nem is igen adhatta volna másnak. Végül ez alakította ki a zenei stílusomat, de nemcsak azt, hanem az egész ízlésvilágomat, végtére is én egy mediterrán típusú ember vagyok.

---

¹¹ Nádas Gábor (1932–1987) zeneszerző, zongorista. Több mint négyszáz táncdala jelent meg hanglemezen Magyarországon, Dániában, Franciaországban, Nagy-Britanniában, Svédországban és Finnországban. Fia Nádas György humorista.

¹² Fülöp Kálmán (1923–2010) dalszövegíró, költő, színész. Több zenés játék, operett, rockopera, illetve táncdal és szonon szövegét írta. Közreműködésével mintegy kétszáz kis- és nagylemez készült.

¹³ Bolba Lajos (1931) a Magyar Rádió Zenei Főosztályának gyártási és tervezői rovatvezetője, ő vezette a felvételeket, illetve javarészt ő döntött arról, hogy mely számokat és kikkel vegyék fel. A Magyar Rádió részéről a táncdalversenyek fő szervezője. Olyan nagysikerű rádióműsorok fűződnek a nevéhez, mint a *Tessék választani!*, a *Made in Hungary* és a *Slágerbarátság*.

¹⁴ Szentkúti Pál (1932–1986) a Szórakoztató Zenei Osztály vezetője volt a Magyar Rádióban.

¹⁵ Németh Lehel (1932–2005) az ötvenes évek második és a hatvanas évek első felének kiemelkedő táncdaléneke, sokak szerint az első nyugati típusú sztár Magyarországon. 1957-ben már a Magyar Televízió szilveszteri adásában énekelt. A kommunista sajtó üzleti vállalkozásai miatt 1963-tól kikezdte, ezért röviddel ezután emigrált, ami miatt minden slágerét betiltották, illetve mással énekellették el.

¹⁶ Vámosi János (1925–1997) eMeRTon-díjas magyar énekes. A magyar tánczene egyik jelentős alakja volt már az ötvenes évek elejétől, akárcsak felesége, Záray Márta (1926–2001), aki vele együtt kapta ezt a kitüntetést.

Csatári Bence:

A rádió nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy legyenek saját számaik, amelyeket a későbbiekben beszerkeszthetnek a műsoraikba. Emiatt szükségét érezték annak, hogy külön képzést indítsanak az énekeseknek.

Korda György:

Igen, a Magyar Rádió évente indított stúdióképzést, egy éves időtartammal, én 1959–1960-ban vettem részt ezen. Ott nevelték ki a jövő nemzedékeinek énekeseit. Olyan nagy nevek tanítottak, mint Balassa P. Tamás,¹⁷ aki a korrepetitorunk volt, Romhányi József¹⁸ költő a szép magyar beszédet tanította, Horváth Tivadar¹⁹ színművész a színpadi mesterséget, Turán László²⁰ zongoraművész pedig zeneelméletre okított minket. Ott aztán minden növendéknek tudnia kellett kottát olvasni, nem volt pardon, de meg is volt az eredménye a képzésnek, mert tényleg nagy énekesek kerültek onnan ki.

Csatári Bence:

A stúdióképzésen eredményesen részt vevők rövidesen mikrofon mögé kerülhettek. Hogyan zajlottak a rádióban a felvételek?

Korda György:

A stúdióban a felvételeket komoly formában felügyelték, így megvolt a szigorú szakmai kontroll, ami egyúttal persze a siker záloga. Az üvegfal mögött Körmendi Vilmos²¹ és Bágya András, vagy a későbbiekben Rónai Pál²² figyelték, mi hangzik el a 8-as stúdióban. Ők abba is beleszóltak, ha egy-egy hangfekvést magasnak vagy alacsonynak találtak, és akkor újra kellett venni azt a szólamot. Ők voltak a felvételvezetők, akik emellett a hangszerelési munkálatokat is végezték. Bágya András volt a nagyfőnök, akit szigorúsága miatt hosszú évekig nem is mertem visszategezni. Ez a hozzáállás aztán azt is eredményezte, hogy egy-egy zenekari próbára sem mertem felkészületlenül elmenni, nemhogy egy felvételre.

Csatári Bence:

Milyen műszaki körülmények jellemezték az ötvenes-hatvanas évek felvételeit?

Korda György:

A Magyar Rádióban aránylag jó volt a helyzet, mert a 8-as stúdióban megfelelő színvonalú munkát lehetett végezni. Sokkal rosszabbak voltak viszont a viszonyok a Magyar Hanglemezgyártó Vállalatnál (MHV), addig legalábbis, amíg a Rottenbiller utcában működött a stúdiójuk. Az első hanglemezfelvételemnél négy sávra tudtuk csak rögzíteni a hatvantageú zenekar és az énekszólamok hanganyagát. Az első sávra a fúvósok, a másodikra a vonósok, a

---

¹⁷ Balassa P. Tamás (1922–2010) zeneszerző, karmester, zongoraművész, hangszerelő, több táncdalfesztiválon vezényelt. 1954-től 1959-ig tagja, illetve hangszerelője volt a Magyar Rádió Táncczenekarának, 1959 és 1985 között pedig ugyanitt tanított a tánczenei stúdióban. 1977-től 1982-ig vezette az Országos Szórákkoztatózenei Központ Stúdióját.

¹⁸ Romhányi József (1921–1983) író, költő, műfordító, érdemes művész. Ő volt a Táncdal- és Sanzonbizottság elnöke.

¹⁹ Horváth Tivadar (1920–2003) Jászai Mari-díjas magyar színész, rendező. A rádióban és a televízióban is úttörő szerepet vitt a revük elfogadtatásában. Az ötvenes években induló jégrevük indulásánál is bábáskodott.

²⁰ Turán László (1917–1984) zongoraművész, komponista, zenekarvezető, bázongorista. A Magyar Rádió, majd a Magyar Televízió is sokat foglalkoztatta. A hagyomány szerint ezrével komponálta, hangszerelte, és dolgozta át a népszerű slágereket.

²¹ Körmendi Vilmos (1931) eMeRTon-díjas zeneszerző, karmester, zenei rendező, a sanzonbizottság tagja.

²² Rónai Pál (1940) karmester, zeneszerző. 1974 óta a Fővárosi Operettszínház karmestere, karigazgatója.

harmadikra a ritmusszekció, a negyedikre pedig az ének került. Ha valaki hibázott, nem lehetett javítani, újra kellett venni az egészet. Hozzá kell tenni, hogy ez nagyon nagy munkafegyelemre nevelt, a tapasztalt szimfonikus muzsikusok egyébként is ritkán hibáztak, ahogy én sem sokszor vétettem zeneileg. De a rádióban sem lehetett hibázni, sőt, 1959 elején még minden élőben hangzott el, azaz játszottuk a stúdióban azt, amit a rádióhallgatók ezzel egy időben otthon élvezhettek. Aztán, amikor volt már rá kapacitás, ugyanazt a számot rögzítettük szalagra is. Életem során összesen mintegy ezeröttszáz dalt vettem fel, és harmincnyolc nagylemezem készült.

Csatári Bence:

Ezek közül bármelyiket el tudná most énekelni?

Korda György:

Azért nem mindet, de mondjuk háromszázat igen. Ha figyelembe vesszük, hogy a közönségnek általában úgy ötven nagy slágeremet kell elénekelnem, akkor nem véletlen, hogy a többiek kimaradnak a repertoárból, és emiatt egy részük a feledés homályába merül. De pillanatok alatt fel tudnék sorolni huszonöt olyan dalt, amelyek nagy slágerek, ám egész egyszerűen rendszerint nem férnek be a koncertprogramunkba.

Csatári Bence:

Az MHV-ban – ahogy a rádióban is – 1959-ben készítette az első felvételeit. Az ottani felkérés kitől érkezett?

Korda György:

A rádiós rovatvezető Bolba Lajoson kívül a másik nagy szerencsém az MHV-igazgató Fehérvári Jenővel volt, aki munkásmozgalmi emberként a Vasas Kórusban énekelt, de ennél több köze a zenéhez tudtommal nem volt. A szüleimet viszont jól ismerte – ezt sokáig nem hozták tudomásomra –, és mindaddig, amíg a céget vezette,²³ pártfogolt, úgyhogy sokat köszönhetek neki. Én persze igyekeztem meghálálni a bizalmat, és minél jobban énekelni.

Csatári Bence:

Egy húszas évei elején járó fiatalembernek mindig Damoklész kardjaként lógott a feje fölött a katonai szolgálat a Kádár-rendszer idején. Mennyire hátráltatta a karrierje kibontakoztatását a kötelező sorkatonai szolgálat?

Korda György:

Nem tudtam elkerülni sajnos, hogy bevigyenek katonának. Az első évet Szentesen, illetve Békéscsabán húztam le, a második évben aztán már nagyobb szerencsém volt, akkor a Honvéd Művészegyütteshez kerültem. Összességében nem éreztem jól magam, de ebben a két évben is sikerült jó néhányszor fellépnem.

Csatári Bence:

Nem sajnálta, hogy lemaradt a katonaság miatt az 1962-es első *Ki mit tud?*-ről?

Korda György:

Dehogynem, sőt, akkor úgy éreztem, vége a karrieremnek. Még az alapvető információk sem jutottak el hozzám, azt sem tudtam egy ideig, ki nyerte meg a vetélkedőt.²⁴

---

²³ Az 1951-es államosítással az MHV-igazgatói posztjára került Fehérvári Jenőt 1965. február 15-én váltotta a cég élén Bors Jenő.

²⁴ 1962-ben az énekes kategóriában Bakacsi Béla nyerte a *Ki mit tud?*-ot.

Utólag viszont rá kellett jönnöm, hogy az a kétszázezer ember, akikkel én egy időben voltam katona, a dalaim törzsközönségévé vált, hiszen sokat léptem fel közöttük is. Sőt, ők a továbbiakban is nyomon követték a pályafutásomat, mindvégig kitartottak mellettem, és hűségesen jártak, illetve még ma is járnak a koncertjeimre.

Csatári Bence:

Volt egy próbálkozása a színművészetrel is. Ez hogy történt?

Korda György:

A Színház- és Filmművészeti Főiskolára nem igazán meggyőződésből jelentkeztem, mondhatni, ez csak egy kis intermezzo volt az életemben, különösebb jelentősége nincs. Igaz, eljutottam a harmadik rostáig, de a felvételi bizottság ott kiejtett, úgy érzem, teljesen jogosan. Egy Ady-verssel jelentkeztem, aminek az volt a címe, hogy *Megöltem egy pillangót*, de mai fejjel, sok-sok költemény elolvasása után rájöttem arra, hogy akkoriban, ifjonti fejjel semmilyen jelentését nem tudtam visszaadni annak a műnek. A magam egyszerű módján, vacakul szavaltam el. Éppen emiatt soha nem okozott szívfájdalmat, hogy nem lett belőlem színművész. Ettől függetlenül a Kamara Varietében számos darabban felkértek énekesi szerepekre már a hatvanas évek első felétől (többek között a *Kenni vagy nem kenni*, az *Amikor Pest mesélni kezd*, a *Cirkusz a Varietében* és a *Pesti lemezek* című előadásokban). Dolgoztam Tolnay Kláritól²⁵ Szendrő Józsefen,²⁶ Rátonyi Róberten²⁷ és Kazal Lászlón²⁸ át Lorán Lenkéig²⁹ sokakkal, tőlük nagyon sokat tanultam szakmailag, ahogy más szempontból, de szintén sok ragadt rám a kártyapartnereimtől is.

Csatári Bence:

Utóbbiak közül is említsen meg néhányat!

Korda György:

A ma is közöttünk élők közül a teljesség igénye nélkül kiemelhető a színművészek sorában Tordy Géza,³⁰ Benedek Miklós,³¹ Újréti László,³² Csurka László,³³ Székelyi József,³⁴ illetve a filmrendező Bácskai Lauró István,³⁵ a későbbiekben pedig Csapó Gábor³⁶ olimpiai bajnok vízilabdázó is ebbe a körbe került. A ma már az égi kártyaasztal mellett lévők közül említsük meg Kálmán Györgyöt,³⁷ Ráday Imrét,³⁸ Kellér Dezsőt³⁹ és Dégi Istvánt.⁴⁰

²⁵ Tolnay Klári (1914–1998) kétszeres Kossuth-díjas színésznő, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja.

²⁶ Szendrő József (1914–1971) Jászai Mari-díjas színész, rendező, műfordító, színházigazgató.

²⁷ Rátonyi Róbert (1911–1992) konferanszié, színházi rendező, író, publicista.

²⁸ Kazal László (1911–1983) színész, énekes, dalszerző, komikus, érdemes művész (1966).

²⁹ Lorán Lenke (1927) Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja.

³⁰ Tordy Géza (1938) a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és kétszeres Jászai Mari-díjas színész, rendező, érdemes és kiváló művész.

³¹ Benedek Miklós (1946) Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, rendező, érdemes és kiváló művész.

³² Újréti László (1942) színművész, szinkronszínész. 1967 óta a József Attila Színház tagja, 2008-tól örökös tag.

³³ Csurka László (1936) Jászai Mari-díjas színművész, rendező, érdemes művész.

³⁴ Székelyi József (1946) Jászai Mari-díjas színművész, rendező, a Fészek Klub alelnöke.

³⁵ Bácskai Lauró István (1933) filmrendező, forgatókönyvíró.

³⁶ Csapó Gábor (1950) olimpiai bajnok, 272-szeres válogatott vízilabdázó, edző, jogász.

³⁷ Kálmán György (1925–1989) Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, érdemes és kiváló művész.

³⁸ Ráday Imre (1905–1983) színművész, színházi rendező, főiskolai tanár, rádiós műsorvezető; az első Kazinczy-díjjal kitüntetett színész.

³⁹ Kellér Dezső (1905–1986) író, humorista, dramaturg, konferanszié. Védjegyévé vált jellegzetes tartása, a bal kézzel a színházi függönybe kapaszkodó konferálás. Az ő alkotása a „maszek” (*magán szektor*) mozaikszó. Szerzője a „*Ha én egyszer kinyitom a számat, ha én egyszer elkezdek beszélni...*” szállóigévé vált mondásnak.

Olyan pókerpartink is volt, amelyben együtt játszott Csurka István,⁴¹ Réz Pál,⁴² Réz Ádám⁴³ és Koncz Gábor.⁴⁴ Varázslatos emberek, akiknek a mondatait hallgatni is felért egy intellektuális továbbképzéssel. A kártyapartnerem egyébként a fellépéseimre nemigen jöttek, illetve jönnek el. Viszont sokan jártak közülük azokra a szórakozóhelyekre, ahol énekeltem. A Moulin Rouge-ban mások mellett Mészöly Kálmánnal,⁴⁵ Farkas Jánossal,⁴⁶ Huszti Péterrel,⁴⁷ Balázsovits Lajossal,⁴⁸ Alfonzóval,⁴⁹ Rodolfoval⁵⁰ és Bodrogi Gyulával⁵¹ lehetett összefutni, de a zenés szakmából megemlíthető Fényes Szabolcs⁵² és Rátonyi Róbert is. Fényes Szabolcs aztán a legtöbb számát nekem írta a későbbiekben, ám amikor még csak lejárt megnézni engem a színpadon, nem volt közöttünk munkakapcsolat. A művészvilág nagyon gyorsan befogadott a soraiba, és én is velük töltöttem az éjszakában az időt, amikor nem volt éppen fellépésem. Nagyon büszke vagyok arra, hogy ilyen prominens személyiségeket mondhattam, illetve mondhatok a barátaimnak.

Csatári Bence:

A Moulin Rouge-ban hogy zajlott egy-egy fellépés 1960–1962 között?

Korda György:

Rangot jelentett ott énekelni, a komoly sikereimet is innen lehet datálni, mert a rádiós szerepléseimet is ez alapozta meg. A szó szoros értelmében volt egy forgatókönyve ezeknek a műsoroknak. A zenekar kezdett, aztán jött a tánckar, majd egy zsonglőr- vagy bűvészműtatvány, aztán következtem én, mert akkor még nem én voltam a fő attrakció, de később már engem tettek a késői időpontra, ami a fő számnak járt. Kezdetben Alfonzó előtt léptem fel, de a későbbiekben már fordult a sorrend. Aztán a Moulin Rouge-hoz hasonló jellegű helyen, a Béke Szállóban énekeltem egészen 1982-ig, addig, amíg Balázs Kláival⁵³ megtartottuk az esküvőnket.

---

⁴⁰ Dégi István (1935–1992) kétszeres Jászai Mari-díjas színművész, mélylélektani szerepeiben nyújtott alkotásairól híres.

⁴¹ Csurka István (1934–2012) kétszeres József Attila-díjas író, dramaturg, politikus. Irodalmi munkásságát elsősorban drámáiróként folytatta.

⁴² Réz Pál (1930–2016) Széchenyi-díjas irodalomtörténész, műfordító, szerkesztő, műkritikus, a 19-20. századi irodalom kiemelkedő egyéniségeivel foglalkozott, a kortárs magyar irodalom kiváló ismerője és szakértője volt.

⁴³ Réz Ádám (1926–1978) műfordító, író, műkritikus, kiadói szerkesztő, publicista. Egyik leghíresebb munkája *A Gyűrűk Ura* első tizenegy fejezetének lefordítása.

⁴⁴ Tahi Tóth László (1944) Jászai Mari-díjas színművész, szinkronszínész, érdemes és kiváló művész.

⁴⁵ Mészöly Kálmán (1941) 61-szeres válogatott labdarúgó, edző. A magyar labdarúgó-válogatott volt szövetségi kapitánya.

⁴⁶ Farkas János (1942–1989) olimpiai bajnok, 33-szoros válogatott labdarúgó.

⁴⁷ Huszti Péter (1944) a *Nemzet Művésze* címmel kitüntetett, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész, színiakadémiai rektor, színigazgató, rendező, érdemes és kiváló művész.

⁴⁸ Balázsovits Lajos (1946) Balázs Béla-díjas színész, színházi rendező és színigazgató, érdemes művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. Főiskolásként kezdett filmezni. Pályakezdekként lett Jancsó Miklós állandó színészeinek egyike.

⁴⁹ Alfonzó (1912–1987) artista, színész, humorista. A paródia mestere, aki szívesen alkalmazta a pantomim elemeit is.

⁵⁰ Rodolfo (1911–1987) bűvész, érdemes és kiváló művész.

⁵¹ Bodrogi Gyula (1934) a *Nemzet Színésze* címmel kitüntetett, Kossuth- és kétszeres Jászai Mari-díjas színművész, rendező, érdemes és kiváló művész.

⁵² Fényes Szabolcs (1912–1986) Erkel Ferenc-díjas magyar zeneszerző. Nevét viseli a könnyűzenei alkotótévékenységet elismerő Fényes Szabolcs-díj.

⁵³ Balázs Klári (1952) énekesi karrierje az 1970-es években kezdődött, amikor a Periszkóp együttesel énekelt. Velük fellépett a *Metronóm '77* fesztiválon is, az ott előadott *Miért lesznek a szép percekből órák* című daluk kislemezen is megjelent. A Skála együttesel 1978–1979-ben tucatnyi rádiófelvételt és egy kislemezt készített. 1980-ban a *Halló, itt Korda György* című balatoni ORI-turné vokáljában énekelt, itt ismerkedett meg Korda Györggyel, akivel első duettfelvételük a *Nem hozol több rózsát* címet viselte. 1986-tól Korda György már vele

Csatári Bence:

Ez egy igen emlékezetes nap lehetett, életének talán egyik legnagyobb melléfogása azonban egy másik szállodához, a Körszállóhoz kapcsolódik.

Korda György:

Igen, 1966-ban ott léptem fel, amikor egy pincér odahozta nekem bizonyos Henry O Moore ír származású menedzser névjegykártyáját, amire a hotelbeli szobaszámát is ráírta. Még most is emlékszem, a 302-esben lakott. Akkor nem foglalkoztam ezzel különösebben, és letagadtattam magam a pincérrel, kértem tőle, mondja azt, hogy már elmentem, mert éppen akkor találkozóm volt valakivel. Nem is tulajdonítottam a megkeresésnek különösebb jelentőséget, elfelejtődött az egész. Akkor került elő újra az ügy, amikor 1973-ban először jutottam ki az Egyesült Államokba, és láttam az Ed Sullivan Show-t. Tudni kell erről a műsorról, hogy aki szerepelt benne, annak szinte biztos volt a karrierje Amerikában, Elvis Presley-től⁵⁴ a Beatlesig⁵⁵ mindenki megfordult itt. Amikor hazajöttem Magyarországra, és rendeztettem a névjegykártyáimat, rájöttem, hogy az Ed Sullivan Show menedzsere szeretett volna velem találkozni még 1966-ban a Körszállóban, de ezt a lehetőséget elszalasztottam. Nem lehet azonban ezt pechnek felfogni, mert ha történetesen Amerikában folytatódott volna a karrierem, akkor nem találkozom Klárikával, ami életem legnagyobb vesztesége lett volna. Így viszont hála Istennek sikerült megismerkednünk, emiatt egyáltalán nem bánom az amerikai lehetőség elpuskázását.

Csatári Bence:

Ha már a szállodák szóba kerültek: a szocializmus éveiben komoly problémát jelentett a fiataloknak a szűkös lakáshelyzet. Az ön családja hogy oldotta meg ezt a problémát?

Korda György:

A családomtól 1966-ban költöztem el, mert megelégteltem, hogy a szüleim nem engedték, hogy nőt vigyek fel az otthonunkba. Ekkor csatlakoztam a Magyar Rádió akciójához, melynek segítségével be lehetett fizetni lakásokra az úgynevezett garzonházban, a Bajza utcában. Itt Mátray Zsuzsa⁵⁶ énekesnővel laktam együtt. Mi a harmadikon, felettünk a negyediken Ruttkai Éva⁵⁷ Latinovits Zoltánnal,⁵⁸ míg a hatodikon Csűrös Karola⁵⁹ és férje, Horváth Ádám,⁶⁰ de itt élt Payer András⁶¹ is. Latinovitsot többször vittem be a FÉSZEK

---

közösen jelenteti meg albumait, mind a mai napig. Az ezredfordulón Balázs Klári kiadta egyetlen önálló albumát. Az éneklés mellett egy hotel is vezetnek férjével, a budapesti II. kerületben lévő huszonegy szobás Hotel Villa Korda tulajdonosa.

⁵⁴ Elvis Presley (1935–1977) a rock and roll koronázatlan királya, a világ leghíresebb könnyűzenei énekesese mind a mai napig. Tizennégyszer jelölték Grammy-díjra, ebből hármat meg is nyert. Emellett 1971-ben a Grammy Életműdíját is neki ítelték.

⁵⁵ A Beatles a modern kori könnyűzene, a beat műfajteremtő brit zenekara, amely 2004 végéig világszerte több mint 1,3 milliárd lemezt adott el, többet, mint bármely más együttes.

⁵⁶ Mátray Zsuzsa (1941) volt az első énekesnő, aki nemcsak a mikrofonállvány mögül énekelt, hanem szabadon mozgott a színpadon produkció közben. Legismertebb slágere a *Látod, ez a szerelem* volt.

⁵⁷ Ruttkai Éva (1927–1986) Kossuth-díjas és kétszeres Jászai Mari-díjas színésznő, érdemes és kiváló művész.

⁵⁸ Latinovits Zoltán (1931–1976) Kossuth-, Jászai Mari- és Balázs Béla-díjas színész. A nemzet legnépszerűbb színészeinek egyike, „Színészkirálynak” is nevezték.

⁵⁹ Csűrös Karola (1936) színésznő, érdemes művész. Különösen ismert a *Szomszédok* című teleregényből.

⁶⁰ Horváth Ádám (1930) Kossuth-, Erkel Ferenc-díjas és Balázs Béla-díjas magyar tévérendező, egyetemi tanár, érdemes és kiváló művész. A *Szomszédok* című teleregény rendezője, valamint Nagy Imre és mártírtársai temetésének vezető rendezője volt.

⁶¹ Payer András (1941) S. Nagy Istvánnal együtt az 1963-as televíziós szilveszteri műsorban tűntek fel. A beatzenekarok előretöréséig az egyik legnépszerűbb szerző-előadó. A hatvanas évek végétől saját maga adta elő műveit.

Klubba, egyszer pedig, amikor arról panaszkodtam neki, hogy a kutyámat mindig bántják, odament az ebhez, megsimogatta és azt mondta neki: sorstársam, testvérem. A Bajza utcából aztán az I. kerületi Tigris utcába költöztem, majd onnan a II. kerületi Vihorlát utcába, ahonnan már a jelenlegi Hotel Villa Kordába jöttünk a rendszerváltás idején.

Csatári Bence:

A táncdalfesztiválok 1966-os kezdetére hogy látta saját pályafutását? Sok volt a konkurens énekes?

Korda György:

Mire a táncdalfesztiválok 1966-ban elkezdődtek, nekem már réges-régen beindult a karrierem a Vándor Kálmán-féle olasz dalokkal, amelyek eléneklésével megmutathattam, mennyivel vagyok jobb a többieknél. Olyan hangokat is kiénekeltem, amelyek a táncdaléneklésben addig nem voltak megszokottak. Az első táncdalfesztiválon ennek ellenére nem sikerült a döntőbe jutnom, pedig két szerzeményt is színpadra vittem, a *Hazudik a szemed* és az *Égig érnek a fák* címűeket. 1967-től aztán beindult a táncdalfesztiválos karrierem is, minden dalommal bekerültem a döntőbe, és megvillanthattam, hogy óriási hangtávolságok átfogására vagyok képes. Ezek a slágerek a következők voltak: *Bocsánat, hogyha kérdelem, Emlékezni rád, Aki melletted él, Ne sírj!, Hol vagytok cimborák?, Ébredés*. A dalok maguk nem kaptak fődíjat egyszer sem – a táncdalfesztiválokon ugyanis mindig az egyes zeneszámok versenyeztek, és nem az előadók, akiket ugyanakkor különdíjban lehetett részesíteni. Így kaphattam meg háromszor is a legjobb előadó díját, valamint további három alkalommal a közönségdíjat. A táncdalfesztiválokon nem lehetett playbackról énekelni, annak ellenére, hogy előtte a Magyar Rádióban felvettük a versenyző számokat.

Csatári Bence:

A táncdalfesztiválokon és különböző vetélkedőkön nagy nyilvánosságot kapott, majd a későbbiekben egyre nagyobb ívű karriert befutó beategyüttesekkel milyen viszonyban volt?

Korda György:

A lehető legjobb kapcsolatot ápoltam velük, tehát az én esetemben semmiképpen nem igaz az az állítás, amit sok helyen lehet olvasni, hogy a táncdalénekesek féltékenyek lettek volna a beatzenekarokra. Az Illéssel,⁶² az Omegával,⁶³ Bergendyékkel⁶⁴ akkor is és most is a legjobb barátságban voltunk, illetve vagyunk. Amikor 1966 körül kezdtek berobbanni, nem volt egyszerű velük egyszerre fellépni, mert annyira imádták őket. Azt viszont el kell mondani, hogy a táncdalfesztiválokon másodhegedős szerepre kárhoztatták őket, mivel mindig valamelyik énekest kellett kísérjék. Ez alól leginkább az Illés jelentett kivételt, az *Amikor én még kissrác voltam* és a *Még fáj minden csók* című számaik miatt. Előbbi számmal 1968-ban rengeteg díjat nyertek. Az ő esetükben a Szörényi⁶⁵–Bródy⁶⁶-szerzőpáros volt a

---

⁶² A klasszikus Illés 1965-től a legsikeresebb magyar beatzenekar volt. A Szörényi Levente–Bródy János-szerzőpárost a magyar Lennon–McCartney duóként is nevezték. 1973-as feloszlásuk után 1974-1984 között a magyar szerzőpáros a Fonográf együttesben zenélt, 1983-ban pedig ők írták az *István, a királyt*.

⁶³ Az Omega a legrégebbi, ma is működő rockegyüttes Magyarországon. 1962-ben alakult a Budapesti Műszaki Egyetem hallgatóiból. Ők álltak legközelebb a nemzetközi világsztár státuszhoz a magyar zenekarok közül és ők adták ki Magyarországon először kihajtható borítójú nagylemezt, valamint CD-t, DVD-t. Több sikeres koncertet adtak 1990 után is a Népstadionban és más nagy nézőszámú helyszínen.

⁶⁴ A Bergendy 1958-ban alakult eMeRTon- és Artisjus-díjas zenekar, jelenleg is aktív. Fénykorukat 1970 és 1977 között, Demjén Ferencsel érték el.

⁶⁵ Szörényi Levente (1945) az Illés és a Fonográf együttesek zeneszerzője, frontembere. Jelentős zeneművei: *Kőműves Kelemen, István, a király, Attila, Isten kardja, Veled, Uram!*

⁶⁶ Bródy János (1946) az Illés és a Fonográf együttes tagja és szövegírója.

meghatározó, akik tényleg zseniálisan nyúltak ehhez a fajta zenéhez. A női énekesekkel – Koncz Zsuzsával,⁶⁷ Kovács Katival⁶⁸ és Zalatnay Cinivel⁶⁹ – ugyanilyen jól megvoltam. A komolyzenészekkel is jó viszonyt ápolitam, hiszen a táncdalfesztiválok vonós szekciók is kísérték bennünket. Ők voltak azok, akik minden kétséget kizáróan meg tudták állapítani, hogy melyik énekes tehetséges és melyik nem. Nem feltétlenül tartozik ide, de büszkeséggel töltött el, hogy az egyik bevásárlóközpontban összetalálkoztam Marton Évával, a világhírű operaénekesnővel, aki azt mondta nekem: Gyurikám nagyon aggódtunk az egészsége miatt! Ezzel csak azt akartam kifejezésre juttatni, hogy egy ilyen nagy formátumú operaénekes nem osztogatja csak úgy bárkinek a megbecsülését.

Csatári Bence:

Ha minden igaz, még operaénekesi karriert is befuthatott volna, ha akar.

Korda György:

Mikó András, az Operaház főrendezője 1966-ban felkeresett a lakásunkon, és kérte, hogy hagyjam abba a táncdaléneklést. Felajánlotta, hogy kiküldenek egy évre az olaszországi Accademia Nazionale di Santa Ceciliaába, ahol az operaéneklésben megalapoznák a tudásomat, majd még itthon tanulnék két évet, és mehetnék hozzájuk operákat énekelni. Végül is azért utasítottam el az ajánlatot, mert nem volt hozzá elegendő önbizalmam, és nem éreztem magam elég szorgalmasnak sem. Ráadásul nem volt szívem lemondani egy sor olyan dolgról, amit a táncdaléneklés még megengedett nekem, mint az éjszakázás, a nők, vagy a cigaretta, s amiket az operaéneklés mellett biztosan nem engedhettem volna meg magamnak, vagy legalábbis nem ilyen mértékben.

Csatári Bence:

A kifejezetten a Magyar Rádió által szervezett énekes-vetélkedőkön is számos alkalommal vett részt, átütő erejű, igen nagy sikerrel. Idézzük fel ezeket is!

Korda György:

Részben a táncdalfesztiválokkal egy időben, részben azokat követően is rengeteg *Made in Hungary* és *Tessék választani!*-n énekeltem, amelyeket a Magyar Rádió rendezett. Tizenegyet megnyertem ezek közül, illetve kétszer voltam második, háromszor pedig harmadik. Taroltam, mert a közönség szavazott, engem pedig kedveltek. Ebből persze az is következik, hogy a közönség jobban szeretett, mint a táncdalfesztiválok zsűrijei, amelyben a könnyűzenei intézmények küldöttei foglaltak helyet. Egyszer például úgy jártam, hogy Székesfehérváron megnyertem a *Made in Hungary*t, amelynek során a visszatapsolások miatt ötször kellett elénekelnem a vadonatúj, győztes *Visszatérek én* című dalt, és szerencsém volt, mert a rendezvényt a televízió is közvetítette. Így fordulhatott elő, hogy a budapesti koncertemen már aznap este 11-kor követelte a hallgatóság a *Visszatérek ént*, és együtt énekeltek velem. A dalnak egyébként eredetileg azt a címet adta a szövegíró, Vándor Kálmán, hogy *Minden csókodért adok egy csillagot*. Erre én azt mondtam, Kálmánkám változtasd meg ezt a címet, mert az hiszik, hogy egy szovjet tábornok vagyok, aki csókért ad csillagot. Így lett a dal címe *Visszatérek én*.

---

⁶⁷ Koncz Zsuzsa (1946) a három magyar beatlány egyike, Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas előadóművész, énekesnő. A magyar beat, pop és rockzene egyik meghatározó egyénisége.

⁶⁸ Kovács Kati (1944) a három magyar beatlány egyike, az egyik legsokszínűbb hangú énekesnő, a beattól a rock and rollon, a blueson és a kemény rockon át a gospelig és a spirituáléig mindenféle stílusban otthon mozog. Kossuth-díjas, az egyetlen énekes Magyarországon, aki három táncdalfesztivált is nyert (1966, 1972, 1981).

⁶⁹ Zalatnay Sarolta (1947) a három beatlány egyike, az 1967-es és 1971-es táncdalfesztivál és az akkori jugoszláviai Splitben 1972-ben megrendezett táncdalfesztivál győztese. Készített angol nyelvű nagylemezt is 1973-ban.

Csatári Bence:

Ez akkora siker volt, hogy legszívesebben elvitte volna magával a Rio de Janeiró-i dalfesztiválra is 1969-ben, de mégsem lehetett. Mi volt ennek az oka?

Korda György:

Ez az eset a pályám kevés csalódása közül a legnagyobb, ugyanis a Művelődésügyi Minisztériumban nem engedték, hogy a *Visszatérek ént* énekeljem, hanem Tamássy Zdenkó⁷⁰ eléggé sematikus számával kellett fellépnem. Ezt nem is személyesen vagy hivatalos levélben közölték, hanem egy gyors telefonnal intézték el. Előre éreztem, hogy így nem lesz akkora sikerem, mintha a *Visszatérek ént* énekelném, mert ez utóbbi csodálatos darab volt, Európaszerte ismerték, a sopoti és a bulgáriai dalfesztiválok is második helyezést értem el vele. Lehetett volna nemet mondani a meghívásra, de akkor nem jutottam volna ki Brazíliába, és vonzott az utazás lehetősége. Ez annak fényében teljesen érthető, hogy akkoriban még egy csehszlovákiai utat is nagy előkészületekkel lehetett csak megtenni. Mivel viszont kimentem és megbuktam, ez hónapokig rányomta a bélyegét a lelkiállapotomra. Még a színpadon is sikerült a produkció végén megbotlanom és hanyatt esnem. Ez amiatt volt, mert háttal szerettem volna távozni, aminek szintén megvolt a maga oka. Az történt ugyanis, hogy a fellépő tábornoki fekete felsőruhám alatt minden bizonnyal meglátszott, hogy egy magasabb hang kiéneklésénél alkalmazott nagyobb erőfeszítés során sikerült berottyantanom a hófehér nadrágomba. Ez pedig amiatt volt, mert hiába figyelmeztettek, hogy nem szabad inni a helyi fertőzött csapvízből, én mégis megtettem, mert ki volt száradva a szám, s ennek lett egy kis gyomorrontás a következménye. A delegációban kint volt velem Tamássy Zdenkó, illetve egy nagyszerű színésznő, aki a zsűriben foglalt helyet, Gyöngyössy Katalinnak⁷¹ hívták. Ő nagyon lojális volt hozzám, soha, sehol, senkinek nem mesélte el ezt a kudarcélményemet. Egyébként itt két hétre mindössze harminckét dollár költőpénzt kaptunk, ami nevetségesen csekély összeg volt, gyakorlatilag semmit nem ért, amikor öt dollárba került egy whisky és két dollárba egy feketekávé. Ráadásul ebből tizenöt dollárt el kellett számolni dologi költség címén, tehát csak tizenhét dollárunk maradt. Nem is mentem sehová, mert nem tudtam semmit sem megvenni.

Csatári Bence:

A pártállami befolyás miatt kellett ezt a traumát átélnie, hiszen egy kedvenc „elvtárs” dalát volt kénytelen elénekelni. Adódik a kérdés: hogyan ítéli meg, mennyire gátolta meg önt ez a rendszer pályafutása kiteljesítésében, egyebek mellett abban, hogy nemzetközi karriert fusson be?

Korda György:

Az igazat megvallva nem nagyon törődtem a politikai helyzettel, de persze azért időről időre rá kellett döbennem, hogy hol élek. Nemigen kaptam nagy pofonokat a rendszertől, kisebbeket azonban igen, bár nem sokat. Egy alkalommal például felkértek egy szovjet turnéra, a Bergendy-zenekarral mentem volna. Egy héttel indulás előtt közölték velem – szintén telefonon –, hogy más utazik helyettem. Valószínűleg ennek az illetőnek – ismert személyiség egyébként – jobbak voltak a kapcsolatai, ezért küldték őt.

A Kádár-rendszer összképéhez azonban hozzátartozik az is, hogy engem a belügyi alkalmazottak békén hagytak, egyszer sem kerestek meg, hogy beszervezzenek ügynöknek. Valószínűleg azt gondolták, hogy teljesen alkalmatlan vagyok rá, hiszen ha megfigyeltek,

---

⁷⁰ Tamássy Zdenkó (1921–1987) Erkel-díjas zeneszerző, több operája is ismert.

⁷¹ Gyöngyössy Katalin (1940) érdemes művész, a szolnoki, a miskolci, a pécsi színházak, továbbá a budapesti József Attila Színház tagja volt, jelenleg a győri színház tagja.

akkor láthatták, hogy apolitikus vagyok, legfeljebb a szoknyák után futottam, amíg meg nem nősültem. De azt is el kell ismernem, hogy az életben egyszer sem kutatták át a vámosok a csomagjaimat, hagyták, hadd hozzak be külföldről bármit, amit akarok. Amikor 1973-ban először jártam az Egyesült Államokban és Kanadában az Interkoncert⁷² szervezésében Jákó Vera⁷³ magyarnóta-énekesnő, Harangozó Teri⁷⁴ táncdal-énekesnő, Rónaszéki András humorista, illetve egy háromtagú zenekar társaságában, hazatérésünkkor a repülőtéren egyedül nekem engedték meg közlünk, hogy a zöld folyosón jöjsek be, a többiek mind meztelenre vetkőztették, hogy átvilágítsák őket. Ezt felfoghatjuk egyfajta kiváltságnak, ami aztán mind a mai napig kitart, pedig harmincöttször voltam az Egyesült Államokban, negyvenszer Kanadában, tízszer pedig Ausztráliában.

Úgyszólván alig törődtem a politikával. Olyannyira nem, hogy amikor 1988-ban Ausztráliában voltunk Klárikával, a sydney-i konzul vendégségbe hívott bennünket, és végighallgattuk, hogy szidja a Kádár-rendszert. Én az asztal alatt finoman lökdöstem Klárikát, hogy ne reagáljon ezekre a megjegyzésekre, mert azt hittem, provokálni akart minket. Utólag, nem sokkal ottlétünk után kiderült, hogy nem minket akart tesztelni, hanem egész egyszerűen tájékozott volt a politikában, és már tudta, hogy Kádárnak mennie kell. Mi viszont, akik nem voltunk naprakészek ezekben a kérdésekben, alig mertünk megszólalni vagy állást foglalni. Életemben egyébként összesen egyetlen alkalommal találkoztam Kádár Jánossal, akkor is véletlenül, az Operettszínházban, egy előadás szünetében. Köszöntünk egymásnak – én közben cidriztem rendesen –, aztán mentünk tovább, ki-ki a maga dolgára. Ugyanakkor Aczél Györggyel,⁷⁵ a kultúra egyeduralgó irányítójával egyszer sem hozott össze a sors. Ugyanígy Barna Andrásné, a Művelődésügyi Minisztérium Zene- és Táncművészeti Főosztályának vezetőjét sem ismertem személyesen. Faludi Rezsővel, a Magyar Rádió Zenei Főosztályának vezetőjével már kicsit más volt a helyzet, ugyanis ő kedvelt engem, amiről persze eleinte nem tudtam, mivel nemigen találkoztunk, csak miután leváltották a posztjáról. Ezután viszont nagyon jóban lettünk, és amikor megkérdeztem tőle félig viccesen, hogy a Kádár-rendszerben miért nem foglalkozott velem, csak mosolygott.

Csatári Bence:

Külön fejezetet érdemelnek a pártállami hivatalnokok között az Interkoncert alkalmazottai, főleg amiatt, mert önnek rengeteg külföldi felkérése volt. Velük milyen viszonyt ápolt, illetve hogyan zajlott egy-egy határon túli szereplés előkészítése, lebonyolítása?

Korda György:

Ha kaptam egy külföldi fellépési lehetőséget, akkor értelemszerűen én is az Interkoncert Könnyűzenei Osztályán keresztül intéztem az ügyeimet. Az említett osztályt

---

⁷² A Külföldi Impresszálo Irodaként is emlegetett monopolszervezet 1960. július 1-jén vette fel a Nemzetközi Koncertigazgatóság nevet, ténylegesen azonban csak 1961. január 1-től végzett önálló tevékenységet. Zenei berkekben röviden Interkoncertként emlegették.

⁷³ Jákó Vera (1934–1987) magyarnóta-énekesnő, 18 hanglemezen működött közre, egy önálló nagylemeze is megjelent.

⁷⁴ Harangozó Teri (1943–2015) az 1965-ös *Ki mit tud?*-on feltűnt táncdalénekesnő, akinek a nevéhez fűződik az első magyar aranylemez a *Minden ember boldog akar lenni* című kislemez. Állandó szereplője volt a táncdalfesztiváloknak, ahol 1968-ban és 1969-ben 2. helyezést ért el a *Sose fájjon a fejed!* és a *Szeretném bejárni a Földet* című dalokkal. Legnagyobb slágere a *Mindenkinek van egy álma*, amelyet az 1968-as *Made in Hungary* bemutatón adott elő.

⁷⁵ Aczél György (1917–1991) a Kádár-rendszer első számú kultúrpolitikus, a művelődésügyi miniszter helyettese, majd első helyettese, illetve az MSZMP KB kultúrát felügyelő titkára 1967–1974 és 1982–1985 között. Nevéhez kapcsolják a „3T”, azaz a támogatás-tűrés-tiltás elvét a kulturális életben.

Pentz Zsolt⁷⁶ vezette. Ő rengeteget segített nekem, és én is kedveltem őt. Ahhoz ugyanis, hogy felléphessek külföldön, az Interkoncert engedélye szükségeltetett. Ha a keleti blokk országaiba kellett menni, oda bizonyos szempontból könnyebben vezetett az út, hiszen azok „baráti” országok voltak, tőlük nem féltettek minket. De az Egyesült Államok, Kanada vagy Ausztrália már keményebb diónak számított, hiszen azok kapitalista országok lévén a hatalom szempontjából akár veszélyesek is lehetek volna ránk. Persze nem voltak azok, de sokszor még attól is tartottak, hogy valamelyik énekes disszidál.⁷⁷

A felkérések általában az Interkoncserthez futottak be, ők pedig eldöntötték, kinek szólnak, hogy utazzon ebbe vagy abba az országba. Ugyanígy egy-egy külföldi táncdalfesztiválra is rajtuk keresztül valósult meg a kiküldetés. Ide sorolható az athéni és a karlovy vary-i táncdalfesztivál is, amelyeken sikeresen szerepeltem: előbbi városban különdíjat kaptam, utóbbiban pedig ötödik helyezést értem el az Aranykulcs Fesztiválon. De Karlovy Varyval kapcsolatban nem ez a legemlékezetesebb élményem, hanem az, hogy ezt a versenyt 1968-ban rendezték, amikor kezdett liberalizálódni Csehszlovákia, és ennek jegyében nyugati módra próbálták megbecsülni a könnyűzenészeket. Így aztán, ahogy megérkeztünk – vittem magammal apámat és több családtagomat is –, a rendezvény szervezői kezembe nyomtak ötezer koronát, azzal, hogy érezzem jól magam. Én meg csak hüledeztem, hogy ez nem lehet igaz, ennyi pénzt nemigen szoktak adni könnyűzenészeknek, majdhogynem egy autót is lehetett ekkora összegből vásárolni. Nem is kaptam soha többször ennyi pénzt egy alkalomra a keleti blokkban, hiszen tudjuk, rövidesen Csehszlovákiában is bekövetkezett a visszarendeződés.

Vagy említhetném 1966-ot, amikor megnyertem a nyolc szocialista ország számára rendezett dalversenyt. A fesztiválokön kívül természetesen turnékra is hívtak külföldön, de az is előfordult sajnos, hogy Svédországból többször is kerestek, és az Interkoncert alkalmazottai mindannyiszor letagadtak. Azt mondták, nem érek rá, miközben valójában ráértem volna. Arról volt szó, hogy mást küldtek helyettem, holott engem hívtak. Rebesgetik, hogy egyesek fizettek azért, hogy őket küldjék ki bizonyos országokba szerepelni, de ezt persze bizonyítani nemigen lehet. Ami engem illet, én soha nem voltam rá alkalmas, hogy megvesztegessenek valakit egy adott cél érdekében, így azért sem, hogy mehessek külföldre énekelni.

A nyugati országokba sokkal nehezebb volt kijutni a Kádár-rendszer idején. Azt lehet mondani, hogy egyszer, maximum kétszer ki lehetett úgy menni, hogy nem aratott az énekes sikert, de hosszabb távon csak azokat hívták – így engem is –, akik sikeresek voltak és profitot termeltek. Általában Nyugaton mindig volt egy menedzser, aki intézte az ügyeket, és amikor már abba a stádiumba jutottak az előkészületek, hogy lehetett szerződést kötni, akkor jelezték azt az Interkoncsernek, és természetesen utóbbin keresztül bonyolították le az ügyletet. Előfordult az is, hogy én is besegítettem efféle külföldi koncertszervezési munkába. Jellemzően a magyar diaszpórának énekeltem, az Egyesült Államokban kilencven, Kanadában pedig száz százalékban kivándorolt magyarok vagy leszármazottaik előtt léptem fel.

Csatári Bence:

A magánszervezésű koncertek nem szűrtak szemet a korabeli intézményeknek? Gondolok itt arra, hogy a külföldi fellépéseket kizárólag az Interkoncert, a belföldieket pedig az ORI (illetve később, 1982-től rövid ideig az ORI mellett az Ifjúsági Rendező Iroda is) szervezhette, és ezt még jogszabályban is rögzítették.

---

⁷⁶ Pentz Zsolt (1940) történelem-angol szakos tanári végzettséggel került először a Magyar Rádió Külföldi Adások Főszerkesztőségén belül az angol nyelvű adások szerkesztőségébe, majd nyelvtudására alapozva az Interkoncert alkalmazta. az angol nyelvterület mellett a csehszlovákiai és lengyelországi könnyűzenei exportért és importért lett felelős, majd kinevezték a Könyűzenei Osztály élére.

⁷⁷ Erre volt is példa, mások mellett Németh Lehel 1963-ban, Dobos Attila és Mary Zsuzsa pedig 1970-ben hagyta el az országot.

Korda György:

Halmy Gábor és Szikora Jenő⁷⁸ rendszeresen szerveztek koncerteket belföldön. Valószínűleg lehetett rá valamiféle hallgatólagos engedélyük, különben nem csinálták volna. Emellett Szikora Jenő olyan nyíltan és élesen szidta a Kádár-rendszert, hogy szinte folyamatosan könyörögtünk neki, ne tegye, mert letartóztatnak minket. Érdekesség vele kapcsolatban, hogy amikor a kommunisták megbuktak, rögtön abbahagyta a szidalmazásukat, nem rúgott többet a halott oroszlánba, ami igen elegáns viselkedésként értékelhető.

Csatári Bence:

Hogy érzékelté, a korabeli média, illetve a könnyűzenei intézmények miként viszonyultak a könnyűzenéhez a Kádár-rendszerben?

Korda György:

Nem tartották túl sokra. Azt viszont tudni kell, hogy a slágerek arra valók, hogy a közönség az előadóval együtt énekelje őket, éppen emiatt nem célszerű nagyon nehéz dallamvezetésű dalokat írni. Azt pedig szintén el kell ismerni, hogy ezeknek a slágereknek a túlnyomó többsége a szerelemről szól, a szövegük pedig nagyrészt banális. A kritika ezt persze rögtön lereagálta, ezért is fordulhatott elő, hogy amíg az újságírók sokszor túlságosan is szigorúan viseltettek velem szemben, a közönség majdnem szétszedett, úgy szeretett, és ez utóbbi hála Istennek a mai napig tart. Azt is le kell azonban szögezni, hogy a zsurnaliszták döntő többsége nem bántott, mindössze néhányan fogalmaztak meg velem szemben élesebb kritikákat.

Igazából a megtűrt kategóriában voltam. Erre jó példa az, hogy sokáig azt sem tudtam, mi is az a royalty, miközben több énekes már rendszeresen kapta.⁷⁹ Nekem 1970-ben jelent meg az első nagylemezem, de innentől kezdve egészen 1982-ig, amíg Wilpert Imréhez⁸⁰ nem kerültem, azt sem tudtam, hogy eszik-e vagy isszák az előadói jogdíjat. Innentől kezdve viszont rendszeresen folyósították nekem is. Úgy tűnik, előzőleg Erdős Péter⁸¹ nem nagyon akarta megadni ezt a fajta járandóságomat, és 1970–1982 között az MHV eladott 1 millió 200 ezer Korda György-lemezt úgy, hogy nem fizettek nekem royalty-t. Visszamenőleg persze nem kaptam meg a pénzemet, onnantól kezdve pedig két forint érkezett ezen a jogcímen minden eladott példány után. Egyébként furcsa érdekesség, hogy a lemezeimen szereplő vokalisták 1982-ig többet kaptak a felvételek után, mint én, mert a hangsávjaikat percenként

---

⁷⁸ Szikora Jenőt – az R-GO-t vezető Szikora Róbert édesapját – nyolc hónapra tiltotta el a színpadtól az ORI 1975-ben tiltott koncertszervezésért, mert esetében bebizonyosodott a menedzselés – szocialista tevékenységektől idegen – vádjá. Egy Kulturális Minisztériumban keletkezett levél úgy állította be őt, mint aki pusztán a szervezésért, munka nélkül szerezte a pénzt, mert nem lépett fel. Ennek alátámasztására hozta a tárca a csanádpalotai Kelemen László Művelődési Ház, a környei művelődési ház, a mezőkovácsházi és orosházi járási hivatal és a szentesi városi tanács művelődésügyi osztályának igazolásait. A menedzseltek között szerepelt Máté Péter és Ambrus Kyri, akik vallomásaikkal szintén megerősítették a fenti tényeket. Szikora egyébként visszaesőnek számított, mert az 5714/1971. számú művelődésügyi minisztériumi iratra hivatkozva megemlítette a tárca szakembere, hogy már volt eltöltése ilyen jellegű tevékenységért.

⁷⁹ A teljes igazsághoz hozzátartozik, hogy Erdős Péter csak az igazán kivételezetteknek, és meglehetősen későn, a hetvenes évek végétől folyósította az előadói jogdíjat, amit egyébként egyetlen más szocialista országban sem fizettek az énekeseknek, csak Magyarországon. Ekkor azért tette meg ezt a lépést Erdős Péter, mert honorálni akarta azokat az előadókat, akik nem szerzők, hanem előadói az egyes zenészműveknek. 1983-ban például még az *István, a király* szólóénekesei sem kaptak royaltyt az MHV-től.

⁸⁰ Wilpert Imre (1943) az MHV főszerkesztője lett 1982-ben, és mint ebben a pozícióban lévő döntéshozó, többször keveredett vitába Erdős Péterrel a lemezkiadásokat illetően.

⁸¹ Erdős Péter (1925–1990) 1968-tól dolgozott az MHV-nál. Bors Jenő igazgató mögött második emberként jó ideig a könnyűzenei élet befolyásos és tényleges irányítójaként tartották számon a cégnél. Nevéhez fűződik a „fekete bárány” bandák (Beatrice, Hobo Blues Band, P. Mobil) ellehetetlenítése iránti szándék.

számolták el, és mivel a zene természetéből fakadóan ők hosszabban énekeltek, mint én, többet is kaptak.

Más alkalommal bementem Erdős Péterhez, hogy az addigiaknál egy kicsivel több reklámot kérjek a lemezeimnek, mire azt válaszolta, hogy ő mindent kiad, amit én énekelek, de „nem ért a férfiakhoz”. Gondoltam magamban, hogy én nem csókolózni akarok vele, csak egy picivel több nyilvánosságot szeretnék, de ezt a kérésemet elhárította. Azt viszont tudván tudta, hogy a lemezeim kasszasikert hoznak, ezért tényleg mindent kiadtak, amiben megállapodtunk. Az is igaz, hogy amikor az egyik nagylemezem bemutatóját tartottuk a Corvin moziban, és úgy kétezer ember állt sorba a dedikálásra várva, én mindössze ezer lemezt kaptam az MHV-től, és amikor riasztottam őket, hogy kellene még ezer darab, akkor küldtek ugyan további ezret, de azoknak az egyik fele Neoton,⁸² a másik fele pedig Koncz Zsuzsa-lemez volt. Ennyire „támogattak” engem akkoriban. Bors Jenő, az MHV igazgatója azonban – már a rendszerváltás után, 1999-ben – nem sokkal halála előtt rövid levelet írt nekem, és állítólag még sokaknak velem együtt, amelyben az állt, hogy „Bocsáss meg, ha valaha megbántottalak!”.

Csatári Bence:

A Kádár-rendszer könnyűzenei intézményei között találjuk az ORI-t is, amelynek vizsgabizottságába a későbbiek során, a nyolcvanas évek elejétől önt is bevonták. Nem volt furcsa átkerülni a színpadról a zsűri tagjai közé?

Korda György:

Nyilván ez egyfajta gesztus volt az addigi pályafutásomnak, de nem érzem megalkuvásnak, hiszen én személy szerint nem akadályoztam meg senkit az érvényesülésben. Még Nagy Ferót⁸³ is be kellett hívjuk egyszer ORI-vizsgára, ami persze csak formalitás volt, akkorra már réges-régen nagy sztár vált belőle, mégis le kellett vizsgáztassuk. Akkor éppen én voltam a vizsgabizottság elnöke, és természetesen megadtuk neki az engedélyt.⁸⁴ Egy másik alkalommal pedig Zámbo Jimmy⁸⁵ jött hozzánk vizsgázni, még a rendszerváltás előtt, és addig soha nem látott módon egy magnetofont is hozott, azzal kísérte saját magát. Előtte ez ugyanis nem volt szokás, mindenki zongorával adta meg a háttérzenét, ő viszont magnóról szolgáltatva a zenei alapot. Bizottsági tagtársaim nem akarták neki megadni az ORI-engedélyt arra hivatkozva, hogy nem hangszerrel jött vizsgázni, illetve azt is felhozták, hogy szokatlan a külseje. Én erre azt mondtam, hogy felállok, és nem adom a nevem ahhoz, hogy elkaszáljunk egy ilyen tehetséges énekest. Végül engedtek, és nekem lett igazam, Zámbo Jimmy fényes,

---

⁸² A Neoton 1965-ben alakult, majd az 1968-as táncdalfesztivált megnyerte. A nagy felfutást a diszkóslágerek előadásával érték el, amelyet – tehetségükön kívül – Erdős Péter pártfogásának is köszönhetnek. Ennek következtében jutottak el a tokiói Yamaha fesztiválra, ahol 1983-ban megnyerték a nagydíjat.

⁸³ Nagy Feró (1946) a „Nemzet Csótánya”, a „fekete báránnyá” vált Beatrice együttes frontembere, a Bikini zenekar alapítója. Játzott egyebek mellett az *István, a király* című rockoperában és a *Hair* című musicalben, valamint színpadra vitte a *Hamlet* című dráma rockverzióját.

⁸⁴ A Beatrice ezen az alkalmon nem is saját dalait játszotta, hanem egy végtelen improvizációra épülő dzsessz-rockot, amelynek legfeljebb az akkordmenetét beszéltek meg egymás között a zenészek. Még címet is adtak (*Olajválság*) a többtételű „kompozíciójuknak”, ami nem fogható fel másként, mint fricskaként a fennálló könnyűzenei rendszerrel szemben, miközben a szövegben az szerepel, hogy: „*A helyzet kulcsa: Közel-Kelet.*” Az énekes még szaxofonozott is, sőt vécépapírt is felhasznált a performanszhoz, amely így a vizsgabizottság megfricskázásává vált. Nagy Feró visszaemlékezése szerint Korda György négy szemközt még sajnálatát is kifejezésre juttatta, hogy ilyen szituációban találkoztak.

⁸⁵ Zámbo Jimmy (1958–2001) Zámbo Imreként kezdte karrierjét, majd a négy és fél oktávos hangterjedelme miatt országos ismertségre tett szert. Az öngyilkossága utáni héten a MAHASZ eladási listáján az első 15-ből 14 helyet az ő lemezei foglaltak el, ami azóta is egyedülálló a magyar könnyűzene történetében.

ámde sajnálatos módon tragikus halála miatt túl rövid karriert futott be.⁸⁶ Valahonnan megtudta – nem én mondtam el neki –, hogy nekem köszönheti ORI-engedélyét, és egész életében hálás volt nekem ezért.

Az ORI-vizsgabizottságban időről időre ott ült egymást felváltva Csanádi Lajos,⁸⁷ aki a cégen belül az Igazgatási és Jogi Osztályt vezette, majd az aktuális ORI-igazgatók: Keszler Pál, Bulányi László és Bali György.⁸⁸ A rádiótól Szentkúti Pál volt ott, vagy ha ő nem, akkor küldtek helyette valakit. Az MHV általában Beck László⁸⁹ művészeti igazgatót delegálta. Ugyancsak a testületben foglalt helyet Balassa Tamás, nagyon jól képzett muzsikussal, zenekarvezető, tangóharmonikás,⁹⁰ aki nem tévesztendő össze a táncdalfesztiválok karmestereként ismert Balassa P. Tamással.⁹¹

Emellett vizsgáztattam énekeseket az Országos Szórakoztatózenei Központban⁹² is. Innen Falusi Mariannra⁹³ emlékszem, aki sokszor felemlegette már nekem mosolyogva, hogy én engedtem át a vizsgán. Külön érdekesség, hogy amikor jövődöbéli feleségem, Balázs Klári – akit akkor még nem is ismertem személyesen – jött az OSZK-vizsgára, éppen beteg voltam, így nem voltam ott a megmérettetésén, ami természetesen sikerült neki. Akkor tehát még találkozni, összeismerkedni sem sikerült vele. Ezenkívül az is többször megesett, hogy az OSZK-ban tanító énektanárnők jöttek oda hozzám, hogy némi jóindulatot kérve odasúgják nekem, melyik az ő tanítványuk. Ettől függetlenül természetesen a pódiumon nyújtott teljesítmény számított elsősorban.

Csatári Bence:

---

⁸⁶ 1987. május 15-én kapott ORI-engedélyt az akkor még Zámbo Imre (1211 Budapest, Rákóczi út 112/B. alatti lakosként) néven futó énekes, aki később Zámbo Jimmyként futott be karriert. A vizsgán megfélemleneknek szóló egyenszöveg így szólt: „Értesítjük, hogy Ön a folyó év (dátum) előadóművészi működési engedélyszerző vizsgán eredményesen szerepelt. Eredményes vizsgájához gratulálunk, előadóművészi munkásságához jó egészséget és sok sikert kívánunk. Egyidejűleg kérjük, hogy erkölcsi bizonyítványával vagy érvényes útlevelével együtt osztályunkon – előzetes telefonmegbeszélés alapján (180-053) – mielőbb megjelenni szíveskedjék!” A dokumentumot ebben az időszakban Csanádi Lajos igazgatási és jogi osztályvezető írta alá. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (MNL OL) XXVI-I-67 (Művelődési Minisztérium ORI-iratai) 6. d. 5482-5484.

⁸⁷ Csanádi Lajos az ORI igazgatóihoz, Keszler Pálhoz, illetve Bulányi Lászlóhoz hasonlóan az államvédelem soraiból jött a kultúra területére. Lelkivilágához álljon itt egy tőle származó, bár állítólag részeg állapotban mondott idézet: „Azok voltak a régi szép idők, amikor »gárdisták« voltunk a negyvenes évek végén, és pisztollyal a hónunk alatt jártuk a bálákat. Aki jampizott, azt összevertük, a nőket pedig az asztalon intéztük el.”

⁸⁸ Keszler Pál (1929–1999) 1962-ben Lakatos Évától vette át az ORI vezetését. Őt váltotta 1977-ben Bali György, akit 1987-ben Bulányi László követett. Ő 1988. november 4-én önkézeivel vetett véget életének, minden bizonnyal az ORI-t ekkoriban érő, a pénzügyi visszaéléseket jogosan firtató gyanúsítások miatt. Így került 1988 végén az ORI élére Gál Iván, aki mindössze 1989 tavaszáig maradt a posztján, ugyanis a cég élére Gödöllői Lajost nevezték ki először miniszteri biztosnak, majd az ORI utolsó igazgatójának.

⁸⁹ Beck László komoly zenei szaktekintélynek számított, a rocktörténeti hagyomány szerint ő volt az, aki Bors Jenő MHV-igazgatóval összefogva erőteljes nyomást gyakorolt Erdős Péterre, hogy a Bergendy-zenekarnak megjelenhessen 1971-ben az első nagylemeze.

⁹⁰ A Balassa Tamás által vezetett zenekar egyike volt az első magyarországi rock and roll formációknak. Pályafutása elején Szörényi Levente is a tagjai közé tartozott.

⁹¹ Balassa P. Tamás (1922–2010) zeneszerző, karmester, zongoraművész, hangszerelő, több táncdalfesztiválon vezényelt. 1954-től 1959-ig tagja, illetve hangszerelője volt a Magyar Rádió Tánczenekarának, 1959 és 1985 között pedig ugyanitt tanított a tánczenei stúdióban. 1977-től 1982-ig vezetője volt az Országos Szórakoztatózenei Központ Stúdiójának.

⁹² Az OSZK a Belkereskedelmi és a Művelődésügyi Minisztérium együttes felügyelete alá tartozott, feladata volt az állami és szövetkezeti vendéglátóiparban, kultúrházakban és tánciskolákban működő népi és tánczenészek, énekesek felügyelete. 1956–1958 között a Művelődésügyi Minisztérium végezte a vendéglátóipari zenészek kategorizálását, ami a működési engedélyek kiadását vagy megvonását jelentette. Ezt a feladatot vette át az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóság 1958. február 1-jétől, illetve ezután az OSZK 1960-tól. A vendéglátós könnyűzenészek egzisztenciája tehát 1960-tól az OSZK jóindulatától függött.

⁹³ Falusi Mariann (1959) Artisjus-díjas magyar dzsesszénekes, rádiós- és televíziós műsorvezető, színésznő, a Pa-Dö-Dő együttes tagja.

Feleségével végül hogyan sikerült megismerkednie?

Korda György:

Egy balatoni ORI-turné keretében kísért engem a Skála együttes 1980-ban, és már akkor felfigyeltem Balázs Klárra. Kitartóan, de finoman, körültekintően ostromoltam – mégiscsak kollégák voltunk már akkor is –, egy ideig sikertelenül, hiszen akkor még férjnél volt, majd egyszer csak siker koronázta törekvéseimet. Nagy szerelem lett a miénk. 1982-ben összeházasodtunk, és azóta jóban-rosszban kitartunk egymás mellett. Volt, hogy négy éven belül háromszor műtöttek, de ő reggeltől estig ott ült az ágyam mellett a kórházban, el sem mozdult. Hálát adok a Jóistennek, hogy ilyen társam van. Azt, hogy ilyen szép és hosszú pályafutásom lett, neki köszönhetem. Azzal, hogy a színpadon is duettet alkotunk, mindkettőnknek nagyon kitágult a repertoárunk és megnőtték az előadói lehetőségeink is.

Csatári Bence:

Nem jelentett konkurenciát az új énekes Korda–Balázs házaspár a régen a pályán lévő Záray–Vámosi párosnak? Az MHV köztudottan a „Minden stílusból egyet!” elvét vallotta, emiatt tűnik kézenfekvőnek a kérdés.

Korda György:

Egyáltalán nem zavartuk egymás köreit, ők ugyanis már sokkal régebben voltak a pályán, így inkább a házasság játékos oldalát mutatták meg a számaikban. Mi viszont a szó hagyományos értelmében vett szerelmes dalokat adtuk elő, amelyek roppant népszerűek voltak már közös pályafutásunk kezdetétől fogva.

Csatári Bence:

A rendszerváltás során az éneklésen túlmenően egy újabb közös vállalkozásba kezdtek feleségével. Ekkor indult a Hotel Villa Korda projekt.

Korda György:

Elég borsos áron vettük meg ezt a csodálatos telket. Némi ismeretség igénybevételével sikerült az abban az időben nagyon kedvezőnek számító kölcsönt felvenni, és a bank még arra is ígéretet tett, hogy ha majd elkészül a hotel, néhány szobát kibérelnek tőlünk. Ilyen kondíciókkal vágunk bele. Két hónap múlva azonban beütött a krach: elküldték az ismerősömet, a bankigazgatót, az utódja pedig nem tartott igényt a szobák bérlésére. Igaz, legalább nem mondta fel a kölcsönszerződést. Ez oda vezetett, hogy iszonyatosan magas kamatot kellett fizetnem a banknak. Hét évig mi is a szállodai szobák egyikében laktunk, egy másikban az anyósom, két kutyával és egy macskával, annak érdekében, hogy a saját házunkat is ki tudjuk adni, és azzal is hozzájáruljunk az adósságunk törlesztéséhez. Sajnos a betegségeim is ekkor alakultak ki, a cukorbetegségem is a sok idegeskedésre vezethető vissza. A tapasztalataim kialakították bennem azt a reakciót, hogy nem szabad kölcsönt felvenni.

Volt egy másik nehézségünk is: az építkezési vállalkozó elhitette velem, hogy ha a szarufákat megemeltetem, nyerek vele nyolc szobát. Bedőltem neki, miközben kiderült, hogy ezáltal viszont négy méterrel nagyobb lesz a házunk, amire pedig nem volt engedélyünk. Jóindulatú feljelentők mindig voltak, vannak és lesznek, nem úsztuk ezt meg mi sem, így nem kis fáradságba került, hogy megóvjuk az épületet a lerombolástól, még komoly összegű bírságot is kellett fizetnem, de aztán megkaptuk a végleges engedélyt. A problémák ellenére azt kell, hogy mondjam, nagyon megérte, mert sikerült egy olyan otthonra szert tennünk, amelyre igazán büszkék lehetünk. Mi azt mondjuk – talán némi elfogultsággal –, hogy Buda legszebb villája a miénk. Reméljük, szűkebb pátriánknak is örömet okozunk, hiszen immáron huszonöt éve fizetjük a szállodai tevékenységünk után az iparüzési adót, és még azt is

megengedjük az utcabelieknek, hogy nálunk tartsák a lakógyűléseiket. Az elmúlt negyedszázad során bebizonyosodott, hogy jól megépítették ezt a villát, ugyanakkor elérkezett az ideje a renoválásnak is, amit éppen mostanában kezdünk el.

Csatári Bence:

Az éneklés és a Hotel Korda Villa mellett az utóbbi jó néhány évben egy harmadik szenvedély is kitölti a mindennapjait, a pókerközvetítés. Ez hogy jött a képbe?

Korda György:

Soha nem gondoltam volna, hogy két kártyalap televíziós kommentálásával akkora sikert lehet elérni, mint egy ötvenéves énekesi karrierrel. A legelején egyébként tévedésben voltam, mert másfajta póker szabályai szerint tudósítottam, amire fel is hívták a figyelmemet az interneten a pókerszakértők. Adtak is szakirodalmat, hogy abból készüljek fel, és azóta nem hibázom el ezeket a közvetítéseket. A produkció angol gazdája is nagyon elismerte a tevékenységemet, szakszerűnek és show-szerűnek nevezte a közvetítéseimet, sőt az is felvetődött, hogy angolul is kellene műsort vezetnem. A Sport1 csatornán immáron tizenöt éve rendszeresen vezetem a pókerjátzmák televíziós közvetítéseit. Eleinte Horvát János⁹⁴ riporter volt a partnerem, később a feleségem is bekapcsolódott, máskor pedig Para-Kovács Imre⁹⁵ újságíróval kommentáltam.

De a póker mellett az éneklés is megmaradt természetesen. Jövőre lesz a pályafutásom hatvanadik évfordulója, és ha a Jóisten is engedi nekem, vannak még terveim, az életművemet nem fejeztem be!

---

⁹⁴ Horváth János (1944) újságíró, televíziós személyiség, riporter, nagykövet.

⁹⁵ Para-Kovács Imre (1965) író, újságíró, különböző televíziós és rádiós csatornáknál szerkesztő és műsorvezető.